

RESULTATEN PEILING OMGEVINGSLAWAAI ENSCHEDEPANEL 2017

Van 4 tot en met 18 april is een peiling onder het EnschedePanel gehouden. Van de 3.631 panelleden die waren uitgenodigd, hebben 1.539 leden de vragenlijst ingevuld. Een goede respons van 42%. Het onderwerp van deze peiling was omgevingslawaaï ('geluidhinder, slaapverstoring en trillinghinder'). De resultaten van deze peiling gebruikt de gemeente voor het, begin 2018 vast te stellen, "Actieplan geluid 2018–2023" en het meten van het effect van haar geluidbeleid.

VOORNAAMSTE RESULTATEN

- Er bestaan grote verschillen tussen de Enschedese wijken met betrekking tot de soort en mate van geluidhinder.
- Bromfietsen/bromscooters zijn de voornaamste bron van geluidhinder.
- Bromfietsen/bromscooters zijn de voornaamste bron van slaapverstoring.
- Wegverkeer is de voornaamste bron van trillinghinder.

INHOUDSOPGAVE

VOORNAAMSTE RESULTATEN	1
1. Inleiding	2
2. Mate van ernstige geluidhinder, slaapverstoring en trillinghinder	2
2.1 Aandeel ernstig geluidgehinderden hoogst in Binnensingelgebied en Tweekelerveld ¹	3
2.2 Hoogste aandeel slaapverstoorden in Tweekelerveld en Binnensingelgebied	4
2.3 Aandeel ernstig trillinggehinderden hoogst in Tweekelerveld en Binnensingelgebied	5
3. Bromfietsen/bromscooters voornaamste bron van geluidhinder	6
4. Bromfietsen/bromscooters voornaamste bron van slaapverstoring	7
5. Wegverkeer voornaamste bron van trillinghinder	8
6. Kaartenboek	9

¹ In de CBS-wijk-buurtindeling genaamd Tweekelerveld - T.H.T.

1. Inleiding

Geluid is een belangrijk onderdeel van de woon- en leefkwaliteit. Ons leven speelt zich af in een wereld vol geluid. Er zijn echter grenzen aan wat nog aanvaardbaar is. Door wetenschappelijk onderzoek is vast komen te staan dat (overmatig) geluid negatieve gevolgen kan hebben voor de gezondheid. Net als vele andere gemeenten heeft de gemeente Enschede een geluidbeleid. Uitgangspunt van het beleid is het waarborgen van een goed woon- en leefklimaat.

Aan de panelleden is gevraagd in welke mate (op een schaal van 0 tot en met 10):

- men is gehinderd, gestoord, of geërgerd door geluid als men thuis is ('geluidhinder');
- de slaap 's nachts is verstoord door geluid ('slaapverstoring');
- men is gehinderd, gestoord, of geërgerd door trillingen als men thuis is ('trillinghinder').

In de vraagstelling ging het steeds om de *afgelopen 12 maanden*. Alle scores van de panelleden op de schalen van 0 tot en met 10, zijn omgerekend met vastgestelde formules².

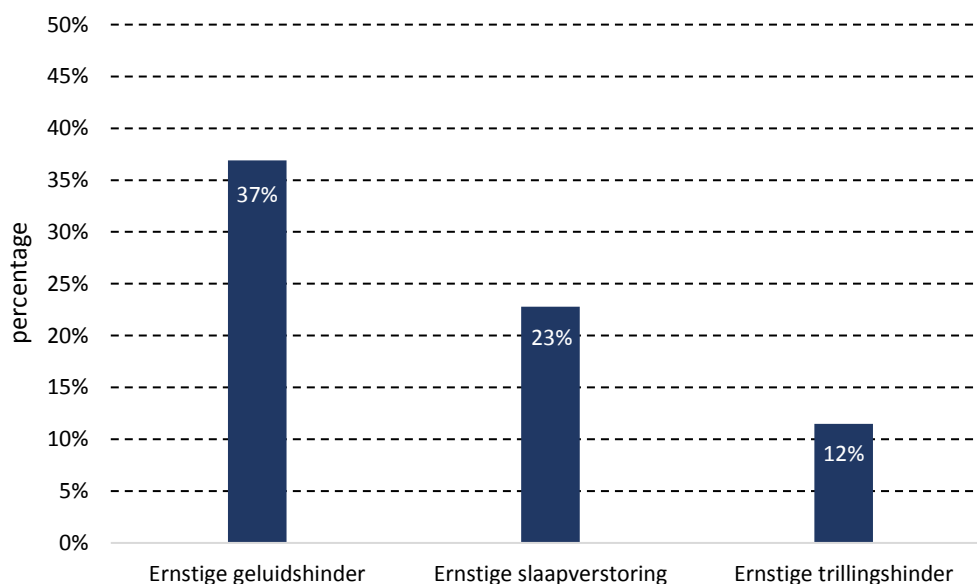
Grofweg komt ernstige geluidhinder, slaapverstoring of trillinghinder, op het volgende neer:

"Wanneer iemand op een schaal van 0 tot en met 10, een 8 of hoger heeft ingevuld, is men ernstig geluidgehinderd, ernstig slaapverstoord of ernstig trillinggehinderd."

2. Mate van ernstige geluidhinder, slaapverstoring en trillinghinder

Aan de panelleden is gevraagd in welke mate ze in de afgelopen 12 maanden ernstige geluidhinder, slaapverstoring of trillinghinder hebben ervaren. Figuur 1 geeft de resultaten weer. Van alle panelleden geeft 37% aan ernstige geluidhinder te ervaren. In de slaap wordt 23% van de panelleden ernstig verstoord door geluid en 12% wordt thuis ernstig gehinderd door trillingen.

Figuur 1: Percentage ernstig geluidgehinderde, slaapverstoorde en trillinggehinderde panelleden in het algemeen, 2017

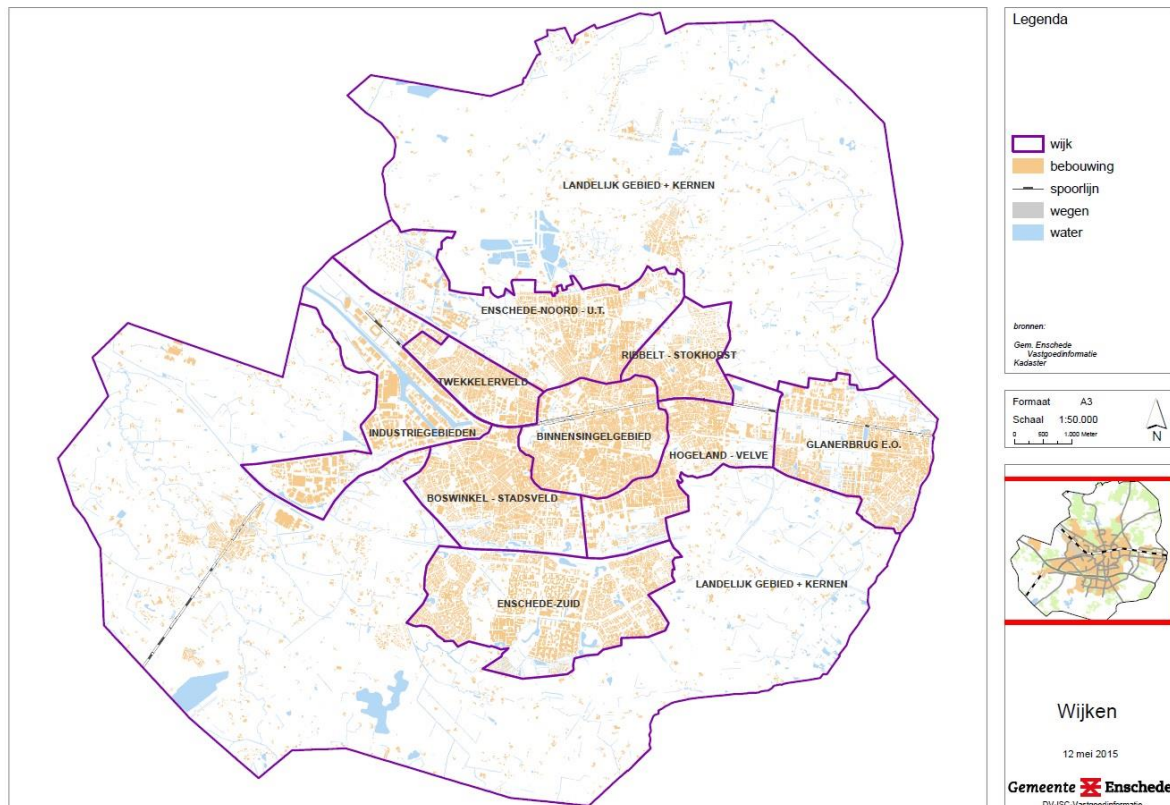
² Het is (internationaal) gangbaar om ernstige hinder te definiëren aan de hand van percentages van de antwoordschaal. In dit geval vormen de elf antwoordcategorieën (0 t/m 10) een continue 100% - schaal. Het afkappunt voor ernstige hinder is vastgesteld op 72% van de volledige schaal. Helaas valt de 72% niet precies samen met een antwoordcategorie op de 11-puntsschaal. Daarom worden de scores op de vragenlijsten omgerekend naar ernstige hinder volgens vaste formules (bron: RIVM).

* Hieronder worden geluidhinder, slaapverstoring en trillinghinder per wijk bekeken. Bij de analyses naar wijk is de wijk 'Bedrijfsterreinen Enschede-West' niet meegenomen. In deze wijk staan relatief weinig woningen en hebben slechts 3 panelleden de vragenlijst ingevuld. Dit zou anders leiden tot vertekende resultaten.

2.1 Aandeel ernstig geluidgehinderden hoogst in Binnensingelgebied en Twekkelerveld

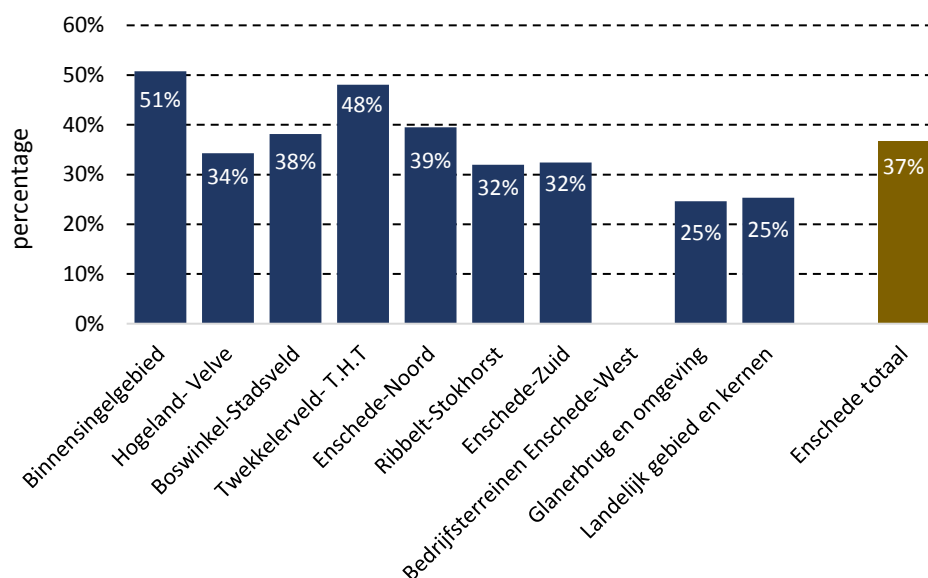
Omdat in deze rapportage ook naar wijkniveau wordt gerapporteerd, is ter verduidelijking onderstaande kaart met de ligging van de Enschedese wijken opgenomen.

Kaart 1: Wijkindeling gemeente Enschede

Het aandeel ernstig geluidgehinderde panelleden is het hoogst in de wijken Binnensingelgebied (51%) en Twekkelerveld (48%). In deze wijken wordt aanzienlijk meer geluidhinder ervaren dan alle panelleden gemiddeld (37%). Relatief wonen de minste ernstig geluidgehinderde panelleden in de wijken Glanerbrug en omgeving en Landelijk gebied en kernen (beide 25%). Zie ook figuur 2 op de volgende pagina.

Figuur 2: Percentage ernstig geluidgehinderde panelleden naar wijk, 2017

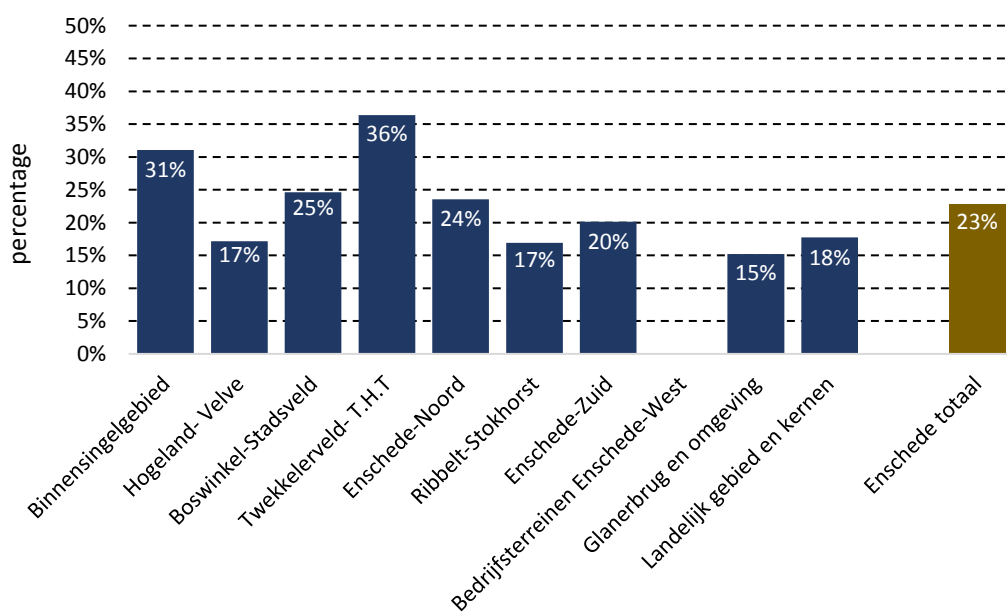

2.2 Hoogste aandeel slaapverstoorden in Tweekelerveld en Binnensingelgebied

Geluidsoverlast wordt pas echt vervelend wanneer het plaatsvindt in de nachtelijke uren. Daarom is ook aan de panelleden gevraagd in welke mate hun slaap 's nachts is verstoord door geluid in de afgelopen twaalf maanden.

Panelleden in Tweekelerveld (36%) en het Binnensingelgebied (31%) kennen het hoogste aandeel slaapverstoorden. Dit is aanzienlijk meer dan het gemiddelde in Enschede (23%). In Glanerbrug en omgeving wonen relatief weinig panelleden waarvan de slaap ernstig wordt verstoord door geluid (15%), zie figuur 3.

Figuur 3: Percentage ernstig slaapverstoorde panelleden naar wijk, 2017

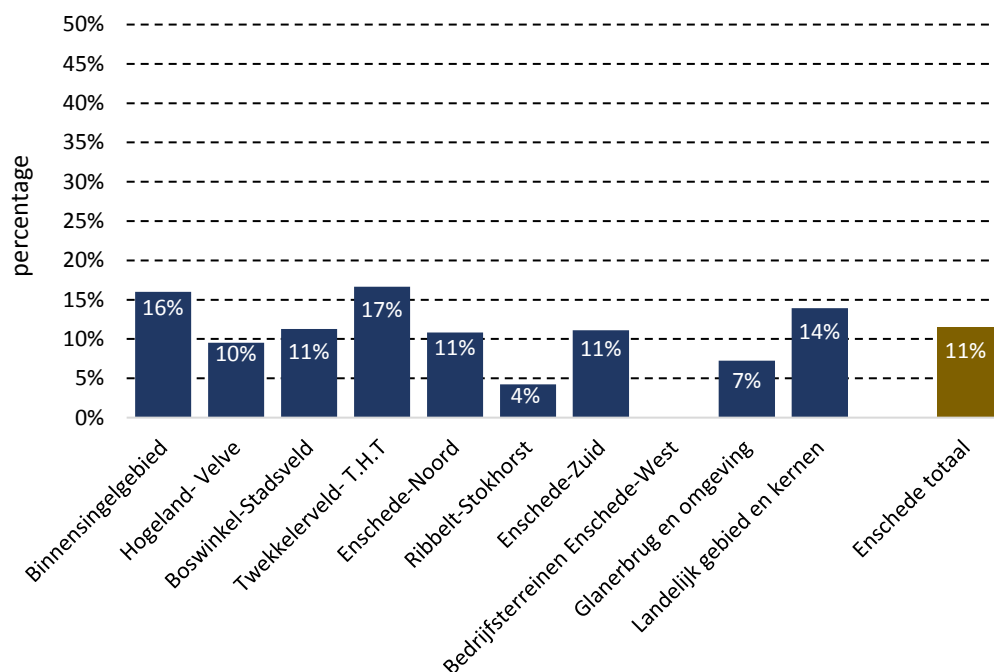

2.3 Aandeel ernstig trillinggehinderden hoogst in Twekkelerveld en Binnensingelgebied

Naast geluidsoverlast kan overlast door trillingen erg hinderlijk zijn.

In de wijken Twekkelerveld (17%) en Binnensingelgebied (16%) wordt naast geluidhinder en slaapverstoring tevens de meeste trillinghinder ervaren. Dit percentage ligt boven het gemiddelde van alle panelleden in Enschede (11%). In Ribbelt-Stokhorst wonen relatief weinig panelleden die trillinghinder ervaren (4%). Figuur 4 geeft dit weer.

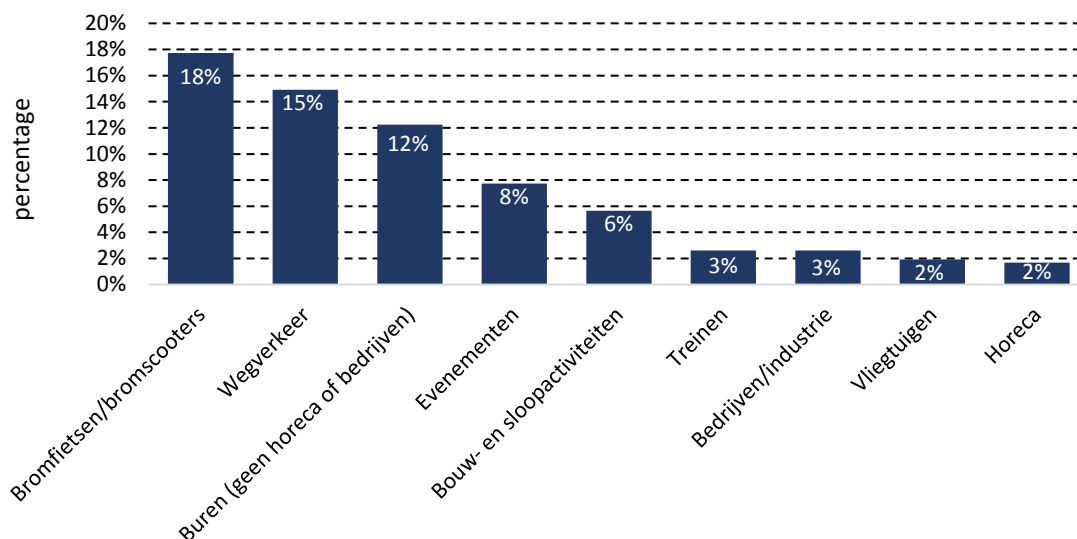
Figuur 4: Percentage ernstig trillinggehinderde panelleden naar wijk, 2017

3. Bromfietsen/bromscooters voornaamste bron van geluidhinder

In dit hoofdstuk wordt ernstige geluidhinder in relatie tot negen geluidbronnen beschreven. Ernstige geluidhinder wordt vooral ervaren door bromfietsen/bromscooters (18%), gevolgd door wegverkeer (15%) en burens (12%).

Figuur 5: Percentage ernstig geluidgehinderde panelleden naar bron, 2017

In tabel 1 staat het gemiddelde van alle panelleden in Enschede, naast de drie wijken met het hoogste aandeel ernstig geluidgehinderden per geluidbron, weergegeven. Geluidhinder door bromfietsen/bromscooters, de voornaamste bron van hinder, wordt vooral in het Binnensingelgebied (30%) en Hogeland-Velve (23%) als ernstig hinderlijk ervaren. Opvallend is het hoge aandeel ernstig geluidgehinderde panelleden uit het Binnensingelgebied door 'bromfietsen/bromscooters' (30%), 'wegverkeer' (22%) en 'horeca' (3%). Ook panelleden uit Twakkelveld scoren op ernstige hinder voor drie geluidsbronnen het hoogste; 'evenementen' (20%), 'treinen' (8%) en 'bedrijven/industrie' (7%).

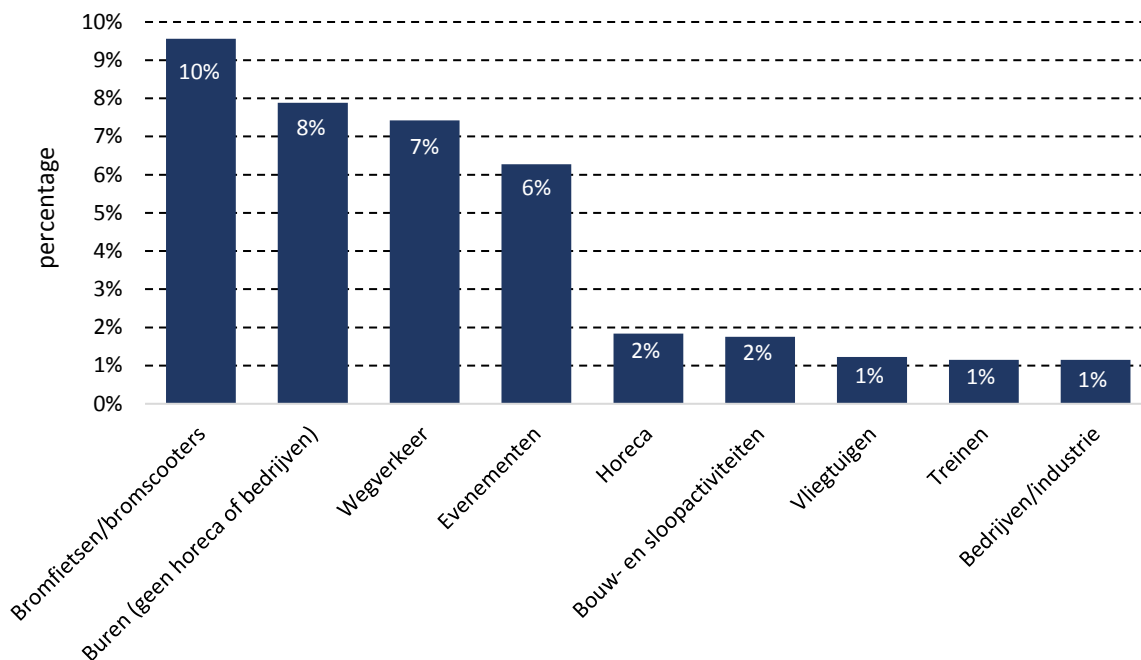
Tabel 1: Percentage ernstig geluidgehinderde panelleden naar bron, Enschede totaal en de 3 Enschedese wijken met het hoogste aandeel ernstig geluidgehinderden per bron, 2017

Nr.	Geluidbron	Enschede %	Wijk 1	Wijk 2	Wijk 3
1.	Bromfietsen/bromscooters	18%	Binnensingelgebied (30%)	Hogeland-Velve (23%)	Twakkelveld (23%)
2.	Wegverkeer	15%	Binnensingelgebied (22%)	Landelijk gebied en kernen (17%)	Hogeland- Velve (17%)
3.	Buren (geen horeca of bedrijven)	12%	Boswinkel-Stadsveld (21%)	Binnensingelgebied (14%)	Enschede-Zuid (14%)
4.	Evenementen	8%	Twakkelveld (20%)	Ribbelt-Stokhorst (14%)	Landelijk gebied en kernen (12%)
5.	Bouw – en sloopactiviteiten	6%	Ribbelt-Stokhorst (12%)	Binnensingelgebied (11%)	Enschede-Noord (8%)
6.	Treinen	3%	Twakkelveld (8%)	Glanerbrug en omgeving (5%)	Boswinkel-Stadsveld (4%)
7.	Bedrijven/industrie	3%	Twakkelveld (7%)	Boswinkel-Stadsveld (6%)	Enschede-Noord (4%)
8.	Vliegtuigen	2%	Boswinkel-Stadsveld (4%)	Enschede-Noord (3%)	Hogeland- Velve (2%)
9.	Horeca	2%	Binnensingelgebied (3%)	Boswinkel-Stadsveld (2%)	Twakkelveld (2%)

4. Bromfietsen/bromscooters voornaamste bron van slaapverstoring

Panelleden ervaren de meest ernstige slaapverstoring door bromfietsen/bromscooters (10%), gevolgd door buren (8%) en wegverkeer (7%), zie figuur 6.

Figuur 6: Percentage ernstig slaapverstoorde panelleden naar bron, 2017

Panelleden in het Binnensingelgebied (18%), Twekkelerveld (17%) en Hogeland-Velve (11%) ervaren meer ernstige slaapverstoring door bromfietsen/bromscooters dan gemiddeld (10%).

Het valt op dat panelleden uit Twekkelerveld op vier geluidbronnen de meeste hinder ondervinden. Zij ervaren relatief meer hinder van 'wegverkeer' (13%), 'evenementen' (19%), 'vliegtuigen' (3%) en 'treinen' (4%). Tabel 2 laat dit zien.

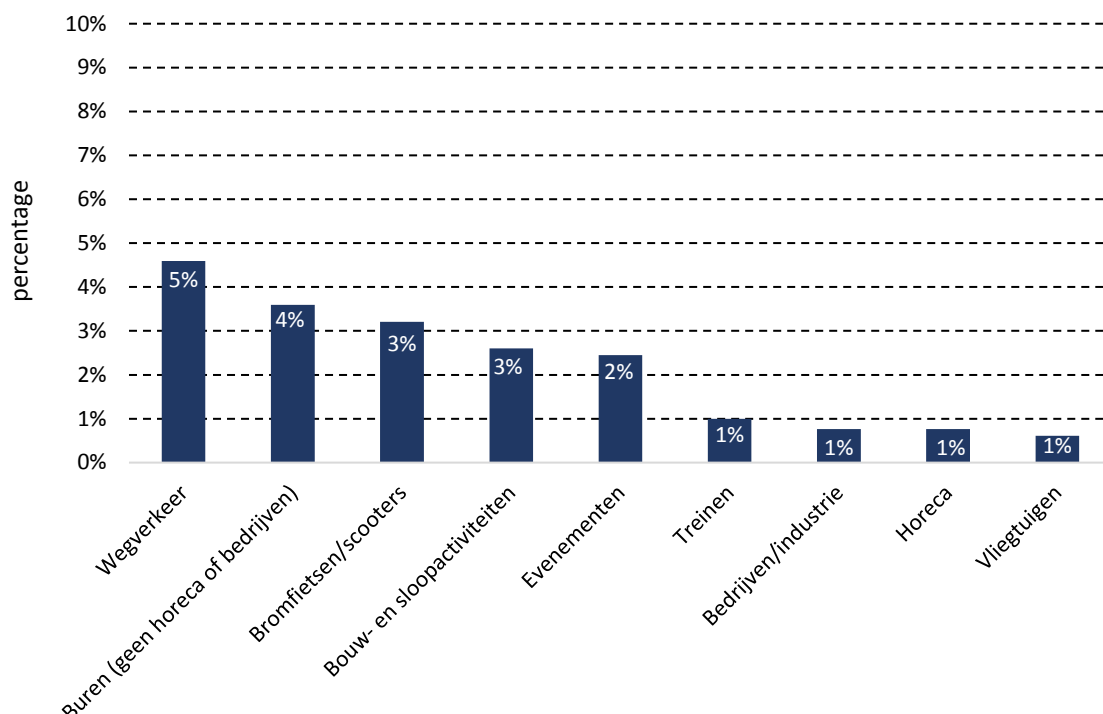
Tabel 2: Percentage ernstig slaapverstoorde panelleden naar bron, Enschede totaal en de 3 Enschedese wijken met het hoogste aandeel ernstig geluidgehinderden per bron, 2017

Nr.	Geluidbron	Enschede %	Wijk 1	Wijk 2	Wijk 3
1.	Bromfietsen/bromscooters	10%	Binnensingelgebied (18%)	Twekkelerveld (17%)	Hogeland- Velve (11%)
2.	Buren (geen horeca of bedrijven)	8%	Boswinkel-Stadsveld (14%)	Binnensingelgebied (11%)	Enschede-Zuid (9%)
3.	Wegverkeer	7%	Twekkelerveld (13%)	Binnensingelgebied (11%)	Landelijk gebied en kernen (9%)
4.	Evenementen	6%	Twekkelerveld (19%)	Landelijk gebied en kernen (9%)	Enschede-Noord (8%)
5.	Horeca	2%	Binnensingelgebied (6%)	Twekkelerveld (2%)	Ribbeld-Stokhorst (2%)
6.	Bouw- en sloopactiviteiten	2%	Enschede-Noord (3%)	Twekkelerveld (3%)	Ribbeld-Stokhorst (3%)
7.	Vliegtuigen	1%	Twekkelerveld (3%)	Enschede-Noord (1%)	Ribbeld-Stokhorst (1%)
8.	Treinen	1%	Twekkelerveld (4%)	Boswinkel-Stadsveld (2%)	Glanerbrug en omgeving (2%)
9.	Bedrijven/ industrie	1%	Boswinkel-Stadsveld (3%)	Twekkelerveld (3%)	Landelijk gebied en kernen (1%)

5. Wegverkeer voornaamste bron van trillinghinder

Ernstige trillinghinder wordt door de panelleden vooral ervaren door wegverkeer (5%), gevolgd door burens (4%) en bromfietsen/bromscooters (3%). Figuur 7 geeft dit weer.

Figuur 7: Percentage ernstig trillinggehinderte panelleden naar bron, 2017

In Twckelerveld – (10%) wordt vooral ernstige trillinghinder door wegverkeer ervaren. Ook het Hogeland-Velve (6%) en het Binnensingelgebied (5%) scoren hoog op trillinghinder door wegverkeer. Leden van het EnschedePanel die in het Binnensingelgebied wonen hebben aangegeven voornamelijk trillinghinder te ervaren door ‘buren’, ‘bromfietsen/bromscooters’ en ‘bouw en sloopactiviteiten’. Wat opvalt, is het hoge aandeel ernstig trillinggehinderten in Boswinkel-Stadsveld. Zij ervaren het hoogste percentage ernstige trillinghinder op ‘buren’(5%), ‘bedrijven/industrie’(2%), ‘horeca’(2%) en ‘vliegtuigen’(1%), zie tabel 3.

Tabel 3: Percentage ernstig trillinggehinderte panelleden naar bron, Enschede totaal en de 3 Enschedese wijken met het hoogste aandeel ernstig trillinggehinderten per bron, 2017

Nr.	Geluidbron	Enschede %	Wijk 1	Wijk 2	Wijk 3
1.	Wegverkeer	5%	Twckelerveld (10%)	Hogeland- Velve (6%)	Binnensingelgebied (5%)
2.	Buren (geen horeca of bedrijven)	4%	Binnensingelgebied / Boswinkel-Stadsveld (5%)	Enschede-Zuid (5%)	Enschede-Noord (3%)
3.	Bromfietsen/bromscooters	3%	Binnensingelgebied (5%)	Boswinkel-Stadsveld (4%)	Landelijk gebied en kernen (4%)
4.	Bouw- en sloopactiviteiten	3%	Binnensingelgebied (4%)	Ribbelt-Stokhorst (4%)	Landelijk gebied en kernen (4%)
5.	Evenementen	2%	Landelijk gebied en kernen (9%)	Twckelerveld (5%)	Binnensingelgebied (3%)
6.	Treinen	1%	Twckelerveld (4%)	Boswinkel-Stadsveld (2%)	Glanerbrug en omgeving (2%)
7.	Bedrijven / industrie	1%	Boswinkel-Stadsveld (2%)	Landelijk gebied en kernen (1%)	Twckelerveld (1%)
8.	Horeca	1%	Boswinkel-Stadsveld (2%)	Twckelerveld (1%)	Binnensingelgebied (1%)
9.	Vliegtuigen	1%	Boswinkel-Stadsveld (1%)	Twckelerveld (1%)	Enschede-Noord (1%)

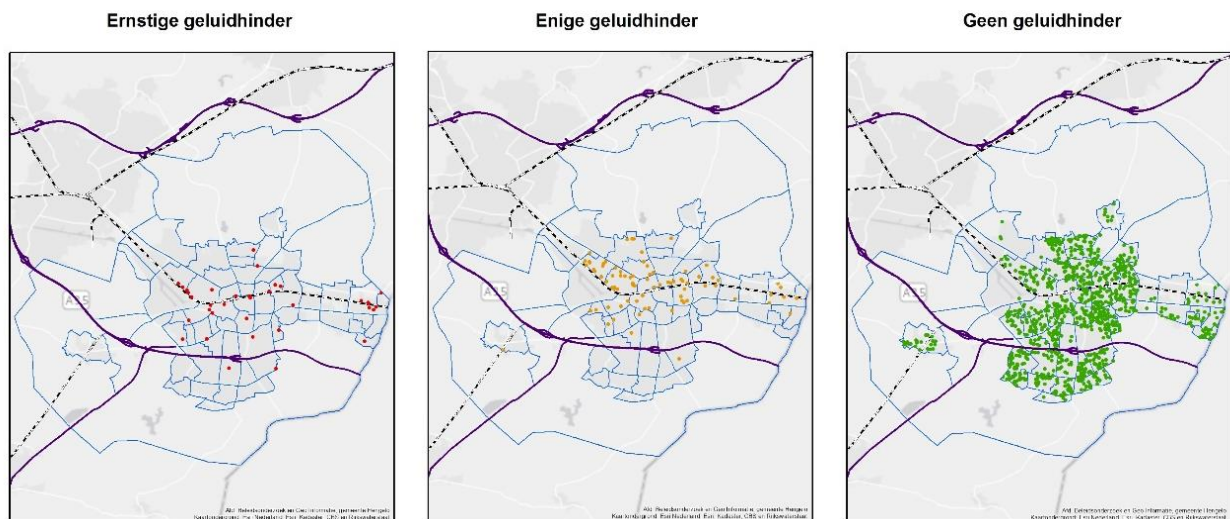
6. Kaartenboek

Aan deze rapportage is een kaartenboek toegevoegd. De gemeente Enschede beschikt over geluidkaarten waarop de berekende geluidsbelasting per woning staat (zie www.enschede.nl en zoek dan met behulp van het zoekvakje op Digitale Geluidsbelastingkaart). Op deze kaarten zijn patronen en 'hotspots' van geluidhinder, slaapverstoring en trillinghinder per bron weergegeven.

Omdat dit een berekende geluidbelasting is, kan niet direct worden gezegd dat de bewoners op die plekken ook daadwerkelijk (ernstige) hinder ervaren. Daarom zijn ook de antwoorden van de panelleden op kaarten gezet³. Zo kan de gemeente de 'ervaringen' naast de 'harde gegevens' leggen, waardoor hotspots van (ernstige) hinder nog duidelijker in beeld komen.

Ter illustratie staat hieronder een kaart, waarop de mate van ervaren geluidhinder bij panelleden door treinen, staat weergegeven. Op de eerste kaart, 'ernstige geluidhinder', is goed te zien dat panelleden die geluidhinder ervaren voornamelijk langs het spoor wonen.

Geluidhinder - Treinen

Van alle geluidbronnen zijn kaarten beschikbaar, zowel voor geluidhinder, slaapverstoring als voor trillinghinder. Zie voor het volledige kaartenboek de bijlage bij deze rapportage. Het kaartenboek is ook te vinden via www.enschedepanel.nl → Nieuws & resultaten → Kaartenboek peiling omgevingslawaai EnschedePanel 2017.

Bijlage

- Kaartenboek peiling omgevingslawaai EnschedePanel 2017

³ In verband met privacy zijn stippen (panelleden) die herleidbaar zijn tot individuele woningen niet opgenomen. Dit zijn vrijwel altijd panelleden woonachtig in het Buitengebied, in buurten waar vrijwel geen woningen staan, of buurten waarvan weinig mensen lid zijn van het EnschedePanel. Uiteraard zijn de antwoorden wel meegenomen in de rapportage.